

Civil szervezetek, helyi szövetségek Komlón

Dr. Glied Viktor

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Általánosságban elmondható, hogy megfelelő keretek között a civil szervezetek fontos szerepet játszanak a fejlesztéspolitikában, elsősorban a *szakértelem-tanácsadás*, a *közvetítés-tájékoztatás* és az *ellenőrzés-monitoring* szempontjából.

A civil társadalomra jellemző pozitív társadalmi szerepek:

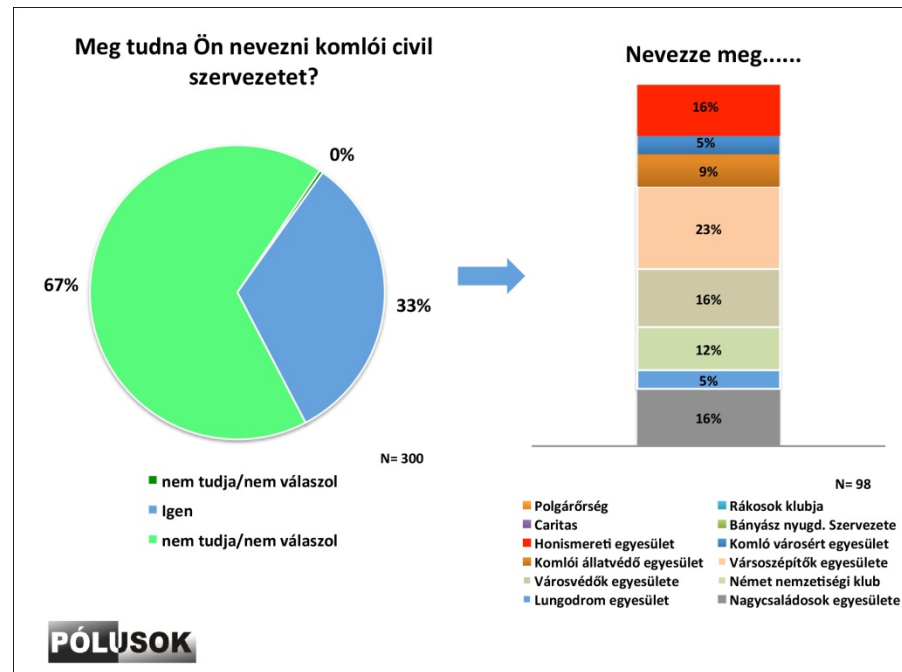
- A társadalom bizalomszintjének kialakítója, a társadalmi tőke letéteményese (bizalom, tolerancia, civil kurázsi);
- Érdekképviselő, érdekartikuláció (lobbitevékenység, partnerség, kooperáció);
- Ellenőrző (watchdog) funkció (politikai hatalomgyakorlás, finanszírozás, fenntarthatóság szempontjai, transzparencia);
- A politikai részvétel kultúrájának erősítése és intézményesítésében való részvétel;
- Politikai nyilvánosság szélesítése;
- Részvétel a közpolitikai folyamatokban (szakértői, javaslattételi, megfigyelői státusz), azokon keresztül a politikai döntéshozatal befolyásolása;
- Jóléti funkciók, szolgáltatások nyújtása;
- Új gazdálkodási formák kialakítása.

A civil szervezetek:

1. összekötő szerepet játszanak és információ-áramlást képesek megvalósítani a lakosság, az állami és a piaci szereplők között, képesek a különböző társadalmi szereplők között a társadalmi tőkét és a bizalmat erősíteni;
2. társadalmi kontrollként működnek, az intézmények működése így átláthatóbbá és nyilvánosabbá válik, társadalmi elfogadottságuk nő;
3. innovatív és multiplikáló funkcióval bírnak, tevékenységük rugalmas, költségkímélő, egyedi esetkezelésre képesek;
4. jelentős szellemi tőkét képesek mozgósítani, pályázatírásban és kapcsolatépítésben, lobbitevékenységben komoly tapasztalattal bírnak;
5. rendelkeznek felesleges kapacitással;
6. tevékenységét problémaérzékenység és rendszerszemléletű gondolkodás jellemzi, hosszú távú jövőképpel rendelkeznek megalkotására;
7. segítik az EU alapelveinek bevonását a társadalmi, gazdasági folyamatokba;
8. működése rugalmas, kevésbé bürokratikus. Települési, kistérségi szinten olyan fontos helyismereti tőkével rendelkeznek, melyek – látszólag – elengedhetetlenek a helyzetfeltárás, értékelés és stratégiakészítés területén

A civil szervezetek képviselőivel készült interjúk, beszélgetések alkalmával a következő kérdésekre kerestük a választ, javaslatokkal, konkrét példákkal, tervekkel érzékeltetve a megoldási lehetőségeket.

1. Ön szerint a civil szervezetek megfelelően vesznek részt a város életében, a problémák megoldásában? Ha igen..., ha nem... ha nem tudja... (kontroll kérdés a közvélemény-kutatásra reflektálva)
2. Mivel lehetne növelni a civil szervezetek aktivitását, szaktudását, ismertségét Komlón?
3. Milyen közfeladatot tudna jobban, hatékonyabban ellátni egy civil szervezet? Melyek lennének ezek a területek?
4. Ön szerint mivel lehetne az ismert problémák mellett élhetőbb, felhasználó-barátabb Komló? Ha változtathatna valamin, mi lenne az?
5. Ön szerint milyen az együttműködés az önkormányzat és a civil szervezetek között?
6. Mivel lehetne ezt az együttműködést hatékonyabbá, szorosabbá tenni?

Komlói helyzetfeltárás

Civil szervezetek száma

Ereje

Befolyásoló készsége és lehetősége

A problémakörök meghatározása:

- munkanélküliség, elvándorlás, szegénység,
- fiatalok helyzete,
- elöregedés
- sport, kultúra,
- bűnözés, deviáns viselkedés, közösségek széthullása,
- közösségi terek funkcióinak újradefiniálása,
- jövőkép megalkotás

„Ahol nehéz a helyzet, ott a közösség összefogásának ereje nagyon fontos”

- *közömbösség, motivátlanság*
- *átpolitizált közélet*
- *önkormányzat és civilek közötti együttműködés*
- *civil támogatási rendszer felülvizsgálata*
- *civilek egymás közötti együttműködése*
- *fiatalok bevonásának problémái*

Tevékenység alapján a következőképpen csoportosíthatók a szervezetek (egy adott szervezet természetesen több csoportba is tartozhat):

- szakszervezetek (elsősorban bányász)
- kisebbségi érdekvédelmi, érdekképviseleti és oktatási tevékenység
- egészségügyi és érdekvédelmi tevékenység
- kulturális, művészeti és honismereti tevékenység
- közösség szervező és közösségfejlesztő tevékenység
- állat-, természet- és környezetvédelmi tevékenység
- szabadidős és sportegyesületek

Feltűnő, hogy település- és területfejlesztéssel kapcsolatos civil szervezetek szinte egyáltalán nincsenek, a településfejlesztéssel kapcsolatos tevékenység inkább városszépítési, városrendezési tevékenységben ölt testet. A civileknek fontos szerepük lehet a tematikus szakértői tevékenység kialakításához, gondolunk itt elsősorban az integrációs-antiszegregációs politika, településfejlesztés, vállalkozásfejlesztés, oktatás és egészségügy terén végzett munkára. Ennek az útját/útjait kell megtalálni!

KOMLÓI ÚT!

Civileket érintő kommunikáció

A civil szervezetek kapcsán a kommunikáció három irányáról beszélhetünk:

- Önkormányzat – civil szervezetek
- Lakosság – Civil szervezetek – lakosság (kétirányú)
- Civil szervezetek – civil szervezetek (hálózat), Civil fórum, Civil Vezetők Fóruma
- Személyes jelenlét
- Tagsággal történő kommunikáció
- fejlesztési lehetőségek (Facebook, internetes jelenlét)

- 1. Közös érdek és vízió:** Az az általános vélemény, hogy leszakadó térségek felzárkóztatására nagyon szűkös a közgazdaságtudomány eszköztára. Ilyen esetekben a civil összefogás fontos szempont a helyi társadalmi feszültségek enyhítésére és a helyi lakosság életszínvonalának fenntartására, a leszakadás mérséklésére. Munkahelyteremtés nélkül bármely kezdeményezés csak szűk csoportokhoz fog eljutni. Más, hasonló problémákkal küzdő városok példájából azt szűrtük le, hogy fontos egy közös civil vízió kialakítása, azaz milyen legyen a település 5-10 év múlva és mennyiben lehet segíteni a társadalom és a civilek életét. Ennek lehet eleme a *Civil Szolgáltató Központ*, amely egy civilek által működtetett ingatlan a városban (akár lakás, akár kis ház, fedett közösségi tér). Ennek katalizátora pályázat segítségével az önkormányzat (komlói üres ingatlanok felmérése, lehetséges helyszín keresése) és egy koordinációs feladatokat ellátó civil szervezet. Szó esett egy többfunkciós *Biztos Kezdet Ház* létrehozásáról is, amely szintén fontos lenne a városban a családok kiszolgálása, egészségügyi szolgáltatások, az egyedülálló anyák segítése és a roma integráció kapcsán.
- 2. Tematikus civil platform kialakítása:** Önkormányzat azon igényeinek felmérése és megfogalmazása, melyben a civilek segítségét kéri. Gondolunk itt elsősorban a településfejlesztés, környezetvédelem, oktatás és szociális ellátás kérdéseire. Fontosak az ilyen és ehhez hasonló projektek, hogy a döntéshozók figyelmét ráirányítsák arra, miben számíthatnak a civil szervezetek segítségére, hol vannak kihasználatlan területek, s hol vannak azok, melyeken szorosabb és hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. Ez azért is fontos, mert vannak civil szervezetek a határok, amelyen túl már egy civil szervezet nem tud segíteni, de javaslatokat képes megfogalmazni. pl. Komlón a roma integráció és oktatási intézmények körzetesítése, vagy a közösségi terek kialakítása, a terek „belakása”, továbbá a fiatalok szórakozási lehetőségének kialakítása, bővítése kapcsán. Az IVS akcióprogramok néven megemlíti a civil szervezetek bevonását ezekben a programokban.

- 3. Fiatalok bevonása:** A fiatalok bevonása nagyon fontos szempont az említett előregedés miatt. Egyetemisták, fiatal, aktív személyek bevonására lenne szükség, akik innovatív ötletekkel, tapasztalt civilekkel együtt generálnának projekteket, melyekből pályázatok, kezdeményezések szülehetnek. Meg lehetne hirdetni egy programot, Komló a 21. században címmel, a legjobb, fiatalok által benyújtott pályázatokat, ötleteket kis ösztöndíjjal, egyszeri pénzügyi juttatással honorálni.
- 4. A kommunikáció javítása:** minden civil szervezetnek legyen Facebook profilja, ahol az események meghirdetésre kerülnek. Ezáltal a hagyományos kommunikációs csatornák mellett a Facebook felhasználók (elsősorban a fiatalok és középkorosztály) is értesülnének a programokról. Fontos továbbá a közös email lista folyamatos frissítése.
- 5. Az önkormányzati civil támogatási rendszer felülvizsgálata,** egyensúly a sportegyesületek és civilek támogatása között. Program indítása a hátrányos helyzetű fiatalok sportba történő bevonására szervezett formában. Ennek érdekében a sportegyesületek bemutatkozása a sportpályán, valamint a sportcsarnokban.
- 6. Új EU-s támogatási ciklus pályázata:** A megyénél kell lobbizni a fejlesztési forrásokért. Fontos, hogy legyen civil konstrukció (eddig ez a DDOP alatt futott) a baranyai civileknek, ezen belül a komlói civil-önkormányzati együttműködésért. Ebbe lehetne megfogalmazni a civil központ stb. koncepciókat.
- 7. Alapítvány az egészségügy területén működő civilek támogatásáért:** kórház – egészségcentrum – civilek közös alapítvány, melynek a kuratóriuma dönti el minden évben, hova menjen a támogatás. ami a problémát okozza, hogy viszonylag sok a civil szervezet, kevés a vállalkozó és a lehetséges mecénás, szűk a hagyományos értelemben vett polgári réteg, aki tudna adakozni.

8. Busz vásárlása és bérbeadása civileknek

9. Polgárőrség megerősítése: polgárőrség létrehozása minden körzetben, városkormányzási feladatok újradefiniálása, akár körzeti polgárőrségi és körzeti megbízottakkal, akik egy adott körzetért, vagy háztömbökért lennének felelősek és folyamatosan tartanák a kapcsolatot a rendőrséggel, önkormányzattal, civil szervezetekkel. Ilyen rendszer működik Írországban, Angliában és Budapesten is több kerületben.

10. Iskola és tanoda fórum: A (roma) felzárkóztatás jegyében formalizálni kellene a kapcsolatot az érintett általános és középiskolák, valamint tanodák között, akár egész csoportok, akár hallgatók kapcsán. A formalizált fórum helyszínéül a Közösségek Házát javasoljuk, év elején és év végén tartandó közös fórummal. A fórumon elhangzott javaslatokról az önkormányzat kapjon tájékoztatást.

11. Komló mint edzőközpont és turizmusban érintett település: felülvizsgálni Komló lehetőségeit és ajánlati csomagot összeállítani sportszövetségeknek, kluboknak: uszoda, edzőpálya, sportcsarnok, Sikondai Fürdő

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE